

## ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

*Дрогомирецька Мар'яна Іванівна,*

*к.е.н., доцент*

*кафедри менеджменту і логістики*

*Полтавського національного технічного*

*університету імені Юрія Кондратюка*

*e-mail: [drogomyretska@gmail.com](mailto:drogomyretska@gmail.com)*

Формування потужної інноваційної системи у нашій державі потребує створення відповідної інфраструктури, яка відповідатиме вимогам іноземних та вітчизняних інвесторів для розміщення виробничих підприємств і науково-дослідницьких центрів. В основі такої інфраструктури має бути не лише бюджетне фінансування і банківське кредитування, але й венчурне фінансування, ефективність використання якого підтверджена більш ніж піввіковою світовою практикою.

З огляду на це, найбільш перспективними формами організації венчурного фінансування інновацій можуть бути: пряме інвестування, що призводить до максимізації ризику і збільшення прибутку у результаті успішної реалізації проекту; спільне інвестування інноваційних проектів, що дозволяє, як правило, мінімізувати ризик за рахунок розподілу його на декілька складових, однак призводить до зменшення індивідуальної норми прибутковості; участь у незалежних венчурних фондах, які створюються страховими компаніями, комерційними та інвестиційними банками, іншими установами [1].

З урахуванням пріоритетного завдання переведення економіки України на інноваційний шлях розвитку, про що зазначено у Плані заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» [2], особливу увагу слід приділяти питанням розвитку венчурних інвестицій в інноваційному сегменті національної економіки. Відтак, державне стимулювання розвитку ризикових інноваційних проектів може

здійснюватися у двох основних формах. Однією із них є пряме стимулювання венчурних інвестицій, що потребує прямих державних інвестицій у дольовий капітал венчурних підприємств і надання їм спеціальних грантів, зниження «ціни» капіталу через використання спільних систем субсидування чи пільгового оподаткування науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок, а також полегшення доступу до нього за допомогою розвитку і лібералізації фондових ринків.

Натомість, непряме стимулювання венчурної діяльності потребує реалізації заходів, спрямованих на створення сприятливого клімату для розвитку підприємництва в країні. У даному контексті мова йде, насамперед, про правове забезпечення, використання механізму податкових пільг і преференцій, спрощення процедур реєстрації суб'єктів венчурної діяльності, спрощення процедур валютного регулювання і контролю, розвиток малого і середнього бізнесу. Держава має здійснювати підтримку інноваційного бізнесу через непрямі методи і через сферу освіти, підготовку професійних кадрів і формування управлінських консультативних служб, шляхом збільшення мобільності робочої сили, створення науково-технічної інфраструктури. З огляду на це, стимулювання інноваційної діяльності все більше виходить за національні рамки і поступово стає прерогативою ЄС та інших міждержавних утворень.

Звичайно, існуючий механізм венчурного фінансування інновацій в українському бізнесі має певну специфіку: в умовах повільного розвитку внутрішнього фондового ринку досить складно знайти ризиковий капітал, але незважаючи на це, венчурний капітал в Україні протягом останніх декількох років поступово зростає. Це підтверджується відповідними даними Європейської асоціації венчурного капіталу (EVCA) за 2014 рік. У аналітичному звіті [3], опублікованому у мережі Інтернет, відображена статистика по інвестиціях у Європейському регіоні – від венчурних угод на ранніх стадіях до угод великих фондів прямих інвестицій. У звіті наведено інформацію, яку було одержано від 1200 інвесторів, що покриває приблизно

91 % від 548 млрд. євро, які знаходяться під управлінням тих чи інших фондів в Європі. Вперше за багато років існування Європейської асоціації венчурного капіталу в цій статистиці ми спостерігаємо дані і по Україні.

Узагальнюючи викладене, можемо зробити висновок про те, що реалізація механізму венчурного фінансування в економіці нашої держави все ще пов'язана з низкою проблем, серед яких ключовими сьогодні можна вважати галузеві диспропорції, недостатній обсяг фінансування інвестицій на ранніх стадіях венчурного циклу, слабкий рівень захисту прав інтелектуальної власності, дефіцит кваліфікованих кадрів. Пошук способів подолання цих та інших перешкод розвитку процесів фінансування і реалізації інновацій стає важливою умовою становлення інноваційної економіки. Сьогодні Україні необхідно враховувати досвід венчурного фінансування інших країн світу і більше уваги приділяти питанням інвестування інноваційних проектів у різних сферах діяльності. Найбільш прибутковими для країни в цілому можна вважати проекти з бізнес-послуг, біотехнологій і промисловості. Досить перспективним може бути і венчурне інвестування Інтернет-проектів, що пов'язано з мінімальним ризиком останніх, адже такі моделі сьогодні широко використовуються у різних європейських країнах.

#### **Список використаних джерел**

1. Калашников А.А. Особенности венчурного финансирования как формы обеспечения инвестиционного процесса и направления его поддержки / А.А. Калашников // Вестник Волгоградского государственного университета. Серия «Экономика. Экология». – № 1(22). – 2013. – С. 210 – 215.

2. План заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» у 2015 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.kmu.gov.ua/document/248017544/R0213.doc](http://www.kmu.gov.ua/document/248017544/R0213.doc)

3. European Private Equity and Venture Capital Association. 2014 European Private Equity Activity. Statistics of Fundraising, Investment & Divestments. Belgium, 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.investeurope.eu/media/385581/2014-european-private-equity-activity-final-v2.pdf>